ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН 2020 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

Аудитын код: ХОА-2021/04/СТА-ТШЗСН

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2021 он	Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: BoldbaatarKh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг: Tsetsegsurena@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Д.Мөнхтулга Утас: 70432545 цахим хаяг: munkhtulga.d@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	*Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт*
АОУС	*Аудитын Олон Улсын Стандарт*
УСНББОУС	*Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт*
ТТЗ	*Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч*
ТШЗ	*Төсвийн шууд захирагч*
СТА	*Санхүүгийн тайлангийн аудит*
ЭМГ	*Эрүүл мэндийн газар*

Агуулга

1.ТӨРИЙН АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ 3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН 4
2.1 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН төгрөгөөр 4
2.2 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН төгрөгөөр 4
2.3 АУДИТ ХИЙСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН төгрөгөөр 6
2.4 АУДИТ ХИЙСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН 7
2.5 АУДИТ ХИЙСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН төгрөгөөр 8
2.6 АУДИТ ХИЙСЭН НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТИЙН ТАЙЛАН 9
3.АУДИТЫН ТАЙЛАН....10
3.1. Ерөнхий зүйл 10
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй 10
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт 10
3.4. Материаллаг байдал 11
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд....11
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт 12
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл....13
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт....13
3.9. Аудитын илрүүлэлт....14
Залруулсан алдаа: 14
Аудитын зөвлөмж: Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчилд 2 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав....14
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд 14
4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ....14
2. Шилэн дансны мэдээлэлтэй холбоотой асуудал 14
5. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧЛИЙН ЖАГСААЛТ 15

1.ТӨРИЙН АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2021.02.18 № 3/61
танай ______ -ны № ______ -т

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН
ДАРГА Ц.МЯГМАРСҮРЭН ТАНАА

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэлийн хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн тоомоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

021020283

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН
2.1 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**77,514,951.55**	**213,972,839.28**
33	**АВЛАГА**	40,534,183.55	8,477,602.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	6,636,898.00	5,766,602.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	30,128,286.55	00.00
335	**Бусад авлага**	3,768,999.00	2,711,000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	3,768,999.00	2,711,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	36,980,768.00	205,495,237.28
351	**Түүхий эд материал**	1,786,800.00	172,089,382.28
35130	Эм боох материал	1,786,800.00	172,089,382.28
354	**Хангамжийн материал**	35,193,968.00	33,405,855.00
35410	Бичиг хэргийн материал	6,899,825.00	4,993,725.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	185,000.00	00.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	4,140,000.00	850,000.00
35450	Барилгын засварын материал	141,500.00	141,500.00
35470	Бусад хангамжийн материал	23,827,643.00	27,420,630.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**775,587,823.96**	**702,752,092.75**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	775,587,823.96	702,752,092.75
392	**Биет хөрөнгө**	729,308,023.96	656,472,292.75
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	500,013,000.00	500,013,000.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-16,264,193.06	-17,335,272.32
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	197,956,615.00	197,956,615.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-73,883,080.32	-97,463,964.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	281,523,390.00	290,420,490.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-187,143,251.12	-242,513,644.25
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	61,785,719.00	66,734,919.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-34,680,175.54	-41,339,850.68
393	**Биет бус хөрөнгө**	46,279,800.00	46,279,800.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	46,554,800.00	46,554,800.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-275,000.00	-275,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**853,102,775.51**	**916,724,932.03**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**853,102,775.51**	**916,724,932.03**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	853,102,775.51	916,724,932.03
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,173,950,895.00	1,173,950,895.00
51101	Өмч: - төрийн	1,173,950,895.00	1,173,950,895.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	-712,799,638.97	-649,177,482.45
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-712,799,638.97	-725,221,326.39
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	76,043,843.94
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	391,951,519.48	391,951,519.48
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**853,102,775.51**	**916,724,932.03**

2.2 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,461,680,921.60**	**2,585,811,643.70**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**274,065,461.60**	**611,623,143.70**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	274,065,461.60	611,623,143.70
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	274,065,461.60	611,623,143.70
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	274,065,461.60	611,623,143.70
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,187,615,460.00**	**1,974,188,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,132,696,500.00	1,871,003,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,132,696,500.00	1,871,003,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	54,918,960.00	103,185,400.00

131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,386,000.00	41,957,650.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,900,000.00	50,168,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	35,632,960.00	9,200,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	1,859,250.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,375,107,912.56**	**2,507,918,869.76**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,375,107,912.56**	**2,507,918,869.76**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	746,928,012.56	1,590,609,472.20
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	327,047,443.00	389,417,947.74
210101	Үндсэн цалин	327,047,443.00	249,162,232.69
210102	Нэмэгдэл	00.00	70,809,446.44
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	00.00	32,651,073.61
210104	Урамшуулал	00.00	36,795,195.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	41,215,847.34	50,378,979.46
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,215,847.34	34,828,079.46
210202	Тэтгэмжийн даатгал	00.00	3,887,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	00.00	3,110,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	00.00	2,038,249.50
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	00.00	6,514,750.50
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	43,636,512.00	49,655,467.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,448,379.00	4,442,142.00
210302	Түлш, халаалт	36,944,325.00	41,424,485.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,243,808.00	3,788,840.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	29,200,884.00	32,619,642.00
210401	Бичиг хэрэг	3,348,004.00	8,377,416.00
210402	Тээвэр, шатахуун	24,103,060.00	12,620,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,245,620.00	1,963,980.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	399,200.00	598,029.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	203,000.00	9,059,717.00
2105	**Нормативт зардал**	151,134,735.60	767,487,412.89
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	150,987,735.60	764,949,912.89
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	147,000.00	2,537,500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,871,000.00	34,195,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	9,905,000.00
210604	Урсгал засвар	1,871,000.00	24,290,900.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	11,300,000.00	18,069,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,300,000.00	18,069,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	11,515,859.00	20,281,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,682,900.00	868,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	207,900.00	203,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	237,600.00	237,600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50,500.00	50,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8,024,959.00	18,663,600.00
210807	Газрын төлбөр	114,000.00	60,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	198,000.00	198,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	130,005,731.62	228,504,123.11
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	73,867,852.66	140,172,861.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	508,600.00	11,815,100.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	55,629,278.96	76,516,162.11
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	628,179,900.00	917,309,397.56
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	626,868,950.00	892,615,406.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	293,337,450.00	433,874,278.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	332,931,500.00	453,511,128.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		5,230,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	1,310,950.00	24,693,991.56

213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,310,950.00	24,691,991.56
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**86,573,009.04**	**77,892,773.94**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	00.00	1,848,930.00
225002	Найдваргүй авлагын алдагдал	00.00	1,848,930.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	00.00	-1,848,930.00
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**86,573,009.04**	**76,043,843.94**

2.3 АУДИТ ХИЙСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**1,187,615,460.00**	**1,974,648,500.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**00.00**	**460,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	00.00	460,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	00.00	460,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	460,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,187,615,460.00**	**1,974,188,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,132,696,500.00	1,871,003,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,132,696,500.00	1,871,003,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	54,918,960.00	103,185,400.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	11,643,000.00	41,957,650.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,900,000.00	50,168,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,375,960.00	9,200,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	1,859,250.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**1,187,615,460.00**	**1,965,001,300.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,187,615,460.00**	**1,965,001,300.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**559,435,560.00**	**1,047,661,902.44**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	325,792,900.00	386,065,871.44
210101	Үндсэн цалин	233,301,413.00	246,352,159.00
210102	Нэмэгдэл	45,122,860.00	70,267,443.83
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	29,300,018.00	32,651,073.61
210104	Урамшуулал	18,068,609.00	36,795,195.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	44,661,600.00	50,640,554.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,481,300.00	35,089,654.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,295,100.00	3,887,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,636,000.00	3,110,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	659,000.00	777,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,590,200.00	7,775,500.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	44,145,400.00	49,655,467.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,273,900.00	4,442,142.00
210302	Түлш, халаалт	38,932,700.00	41,256,225.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,938,800.00	3,957,100.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	25,536,000.00	18,961,500.00
210401	Бичиг хэрэг	3,702,600.00	3,702,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,870,000.00	9,295,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,604,800.00	1,604,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,071,500.00	2,071,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,287,100.00	2,287,100.00
2105	**Нормативт зардал**	6,141,200.00	311,855,550.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	5,541,200.00	311,555,550.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	600,000.00	300,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	19,728,000.00	30,563,210.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,000,000.00	10,180,900.00
210602	Тавилга	3,000,000.00	00.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,708,500.00	5,751,000.00
210604	Урсгал засвар	12,019,500.00	14,631,310.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	11,300,000.00	18,213,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,300,000.00	18,213,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	12,019,100.00	20,014,600.00

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,682,900.00	868,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	207,900.00	203,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	237,600.00	237,600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50,500.00	50,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8,528,200.00	18,397,200.00
210807	Газрын төлбөр	114,000.00	60,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	198,000.00	198,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	70,111,360.00	161,692,150.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	68,129,860.00	149,389,250.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,981,500.00	12,302,900.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**628,179,900.00**	**917,339,397.56**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	626,868,950.00	892,645,406.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	293,337,450.00	433,874,278.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	332,931,500.00	453,511,128.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	600,000.00	5,260,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	1,310,950.00	24,693,991.56
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,310,950.00	24,691,991.56
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**00.00**	**9,647,200.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**00.00**	**9,647,200.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**00.00**	**9,647,200.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	00.00	9,647,200.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	00.00	9,647,200.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**00.00**	**-9,647,200.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	00.00	00.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00

2.4 АУДИТ ХИЙСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	1,127,671,095.00	558,734,375.17	-907,620,917.29	778,784,552.88
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	1,054,949.00	1,054,949.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,127,671,095.00**	**558,734,375.17**	**-906,565,968.29**	779,839,501.88
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	-1,054,949.00	00.00	-1,054,949.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	114,133,038.22	**114,133,038.22**
C08	**2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,173,950,895.00**	**391,951,519.48**	**-712,799,638.97**	**853,102,775.51**
D01	**2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,173,950,895.00**	**391,951,519.48**	**-712,799,638.97**	**853,102,775.51**
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	-12,421,687.42	**-12,421,687.42**
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,173,950,895.00**	**391,951,519.48**	**-725,221,326.39**	**840,681,088.09**
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	**00.00**
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	**00.00**
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	**00.00**
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	**00.00**
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	76,043,843.94	**76,043,843.94**
D09	**2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,173,950,895.00**	**391,951,519.48**	**-649,177,482.45**	**916,724,932.03**

2.5 АУДИТ ХИЙСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1,871,003,100.00	1,846,771,108.44
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,871,003,100.00	1,846,771,108.44
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	964,146,400.00	958,125,702.44
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	388,772,900.00	386,065,871.44
210101	Үндсэн цалин	246,613,700.00	246,352,159.00
210102	Нэмэгдэл	70,517,000.00	70,267,443.83
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	34,650,000.00	32,651,073.61
210104	Урамшуулал	36,992,200.00	36,795,195.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	52,619,300.00	50,640,554.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	37,068,400.00	35,089,654.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,887,700.00	3,887,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,110,200.00	3,110,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	777,500.00	777,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,775,500.00	7,775,500.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	50,884,000.00	49,655,467.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,994,200.00	4,442,142.00
210302	Түлш, халаалт	41,932,700.00	41,256,225.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,957,100.00	3,957,100.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	16,064,000.00	16,064,000.00
210401	Бичиг хэрэг	3,702,600.00	3,702,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,398,000.00	6,398,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,604,800.00	1,604,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,071,500.00	2,071,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,287,100.00	2,287,100.00
2105	**Норматив зардал**	282,565,800.00	282,565,800.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	282,265,800.00	282,265,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	300,000.00	300,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	31,762,600.00	31,762,410.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	14,820,900.00	14,820,900.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,310,200.00	2,310,200.00
210604	Урсгал засвар	14,631,500.00	14,631,310.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	4,544,600.00	4,497,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,544,600.00	4,497,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	14,021,200.00	13,962,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	868,000.00	868,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	207,900.00	203,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	237,600.00	237,600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50,500.00	50,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	12,345,200.00	12,345,200.00
210807	Газрын төлбөр	114,000.00	60,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	198,000.00	198,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	122912000.00	122912000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	120,829,100.00	120,829,100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,082,900.00	2,082,900.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	906856700.00	888645406.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	906,856,700.00	888,645,406.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	452,537,900.00	433,874,278.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	453,518,800.00	453,511,128.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	800,000.00	1,260,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,871,003,100.00	1,846,771,108.44
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	1,871,003,100.00	1,846,311,108.44
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,871,003,100.00	1,846,311,108.44

120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	00.00	460,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	460,000.00
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага	0	0
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	30	30
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	26	26
620003	Үйлчлэх ажилтан	3	3

2.6 АУДИТ ХИЙСЭН НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТИЙН ТАЙЛАН

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**54918960.00**	**103,183,400.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**54918960.00**	**103,183,400.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	53018960.00	99,183,400.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	6607000.00	2,897,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,607,000.00	2,897,500.00
2105	**Нормативт зардал**		29,289,750.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		29,289,750.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	17386000.00	5,500,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	17,386,000.00	5,500,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**		13,716,000.00
210702	Дотоод албан томилолт		13,716,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**		8,800,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		8,800,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	29025960.00	38980150.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		28,760,150.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	29,025,960.00	10,220,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	1900000.00	4000000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1900000.00	4,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1900000.00	4,000,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	54918960.00	103183400.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	54918960.00	103,183,400.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		41,957,650.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,900,000.00	50,166,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	35,632,960.00	9,200,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,386,000.00	1,859,250.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3.АУДИТЫН ТАЙЛАН

3.1. Ерөнхий зүйл

Ховд аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг газрын дарга Ц.Мягмарсүрэн танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллагын бараа материалын бүртгэл орон тооны талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 02 дугаар сарын 11-нээс 2021 оны 02 дугаар сарын 18–ний хооронд Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Д.Мөнхтулга хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг эрэлт хэрэгцээнд нь тулгуурлан өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, нотолгоонд суурилсан оношилгоо, эмчилгээний шинэ технологийг нэвтрүүлж, харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудын уялдаа холбоо ажиллагааг бэхжүүлэх замаар тогтвортой хөгжлийн зорилтыг хэрэгжүүлэн ажиллана гэж эрхэм зорилгоо тодорхойлжээ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- *Төсвийн тухай хуулийн нэмэлт өөрчлөлт*
- *Засгийн газрын 2019 оны 472 дугаар тогтоолоор “Төрийн албан хаагчийн цалингийн сүлжээ, хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай”*
- *Засгийн газрын 2020 оны 11 дүгээр сарын 183 тоот ‘’бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэгт шилжсэнтэй холбогдуулан эдийн засгийг дэмжих чиглэлээр авах зарим арга хэмжээний тухай’’*
- *Засгийн газрын 2020 оны 1 дүгээр сарын 10 тоот ‘’Төрийн болон орон нутгийн өмчийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай*

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Эрүүл мэндийн газар нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Эрүүл мэндийн газар нь санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд “acoulus” программ хангамж ашигладаг байна.

Эрүүл мэндийн газарт 2020 онд Эрүүл мэндийн яамны санхүүгийн хэлтсээс шалгалт хийгдээгүй байна..

Эрүүл мэндийн яамны санхүүгийн хэлтсийн эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг "Дунд" гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны 3-р улирлын санхүүгийн тайлангийн нийт орлогын 1628258.7 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 16282.6 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсон.

Харин гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн орлогын 2585811.6 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 25858.1 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцлоо.

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 63622.16 мянган төгрөгөөр буюу 7 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, эздийн өмчийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /мянган төгрөг/

Тайлангийн үзүүлэлтүүд	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт	
Авлага	40,534.18	8,477.60	-32,056.58	-79%
Бараа материал	36,980.77	205,495.24	168,514.47	456%
Үндсэн хөрөнгө	775,587.82	702,752.09	-72,835.73	-9%
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	**853,102.77**	**916,724.93**	**63,622.16**	**7%**
Богино хугацаат өр төлбөр	**0**	**0.00**	0.00	**0%**
Цэвэр хөрөнгө, өмч	853,102.77	916,724.93	63,622.16	7%
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	**853,102.77**	**916,724.93**	63,622.16	**7%**

Авлага дансны үлдэгдэл 8477.6 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 32056.58 мянган төгрөгөөр буурсан нь ажилчидтай холбогдсон авлага 870.3 мянга, хувь хүнээс авах авлага 1058.0 мянга, төлбөртэй үйлчилгээний авлага 30128.26 мянган төгрөгөөр буурснаас шалтгаалжээ.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 205495.24 мянган төгрөг болж 168514.47 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайланд онд Эрүүл мэндийн яамнаас үнэ төлбөргүйгээр 214505.31 мянган төгрөгийн эм, хамгаалах хувцас хэрэгсэл, Ковид-19 цар тахалтай холбоотой бусад байгууллагаас нийт 10548,9 мянган төгрөгийн бараа материал үнэ төлбөргүй авсан, үүнээс Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагаас 317.8 мянган төгрөгийн эм боох материал, Шонхорын хүлэг ХХК-аас 1000.0 төгрөгийн маск, Зооноз өвчин судлалын үндэсний төвөөс 1315.1 мянган төгрөгийн уураар ариутгагч 2ш, Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвөөс 2741.2 мянган төгрөгийн хамгаалах хувцас хэрэгсэл , 371170.9 мянган төгрөгийн товлолын вакцин, 1998 оны төгсөгчид 5721.9 мянган төгрөгийн хамгаалалтын хувцас хэрэгсэл, ЗДТГ-с 102.9 мянган төгрөгөөр маск тус тус хүлээн авсан. Төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 338794.4 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авсан. Үүнээс зарцуулсан 662932.4 мянган төгрөгийн бараа материал, 114771.6 мянган төгрөгийн бараа материал шилжүүлсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл оны эхэнд 775587.82 мянган төгрөг, оны эцэст 702752.09 мянган төгрөг болж 72835.73 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Үндсэн хөрөнгийн дансны өөрчлөлт нь Зооноз өвчин судлалын үндэсний төвөөс 4199.1 мянган төгрөгийн хөргөгч, төсвийн хөрөнгөөр 9647.2 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч нийт 13846.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, тайлант оны элэгдлийн зардал 76516.16 төгрөг өмнөх оны хуримлагдсан элэгдлийн зөрүү 10165.87 мянган төгрөгөөр бууруулснаас шалтгаалжээ.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 916724.93 мянган төгрөг болж тайлант онд 63622.16 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үр дүн 76043.84 мянган төгрөг, авлага, үндсэн хөрөнгийн хуримтлагдсан элэгдлийн зөрүүг өмнөх оны үр дүн дансанд 12421.68 мянган төгрөгийн залруулга хийсэнтэй холбоотой байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн рүү хаасан авлагын зөрүү 2255.81 мянган хуримтлагдсан элэгдлийн зөрүү 10165.87 мянган төгрөгөөр тус тус бууруулах бичилт хийгджээ.

Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 1124130.7 мянган төгрөгөөр буюу 76.9 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан 1124130.7 мянган төгрөгийн орлогоос 337557.68 мянган төгрөгөөр үнэгүй орлого, 738306.6 мянган төгрөгөөр урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт, нэмэлт санхүүжилтийн орлого 48266.4 мянган төгрөгөөр тус тус өссөнтэй холбоотой байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 777385.84 мянган төгрөгөөр буюу 65.4 хувиар өссөн, өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин, шимтгэлийн зардал 66251.9 мянган төгрөг буюу 17.9 хувиар, тогтмол зардал 5510.1 мянган төгрөг буюу 12.5 хувиар, нормативд зардал 305714.35 мянган төгрөгөөр буюу 4978.1 хувиар, эд хогшил урсгал засварын зардал 10835.2 мянган төгрөг буюу 54.9 хувиар, томилолтын зардал 6913.0 мянган төгрөг буюу 61.2 хувиар, бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний зардал 7995.5 мянган төгрөг буюу 66.5 хувиар, бараа үйлчилгээний бусад зардал 91580.8 мянган төгрөг буюу 130.6 хувиар, урсгал шилжүүлэг 289159.5 мянган төгрөг буюу 46.0 хувиар, хөрөнгийн зардал 9647.2 мянган төгрөг буюу 100 хувиар өсөж хангамж бараа материалын зардал 6574.5 мянган төгрөг буюу 25.7 хувиар буурсан байна. Энэ нь Засгийн газрын 472 тоот тогтоолоор цалингийн сүлжээ, хэмжээ өөрчлөгдсөн, Ковид-19 цар тахалтай холбоотой байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн рүү хуримтлагдсан элэгдлийн эхний үлдэгдлийн зөрүү 10165.87 мянган төгрөг, авлагын эхний үлдэгдлийн залруулгатай холбоотой 2255.81 мянган төгрөгөөр бууруулах бичилт хийгдсэн байна.

3.6. ТӨСВИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТ, ГҮЙЦЭТГЭЛ, НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТ

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт:

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1781103.1 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 1781103.1 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Эрүүл мэндийн яамнаас тус байгууллагын төсвийг 1781103.1 мянган төгрөгөөр батлан ирүүлжээ.

Төсвийн гүйцэтгэл:

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 2 хөтөлбөрийн 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1781103.1 мянган төгрөгийн төсөв 1781103.1 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс төлөвлөжээ. Гүйцэтгэлээр санхүүжилтийг улсын төсвийн санхүүжилтээр 1781103.1 мянган төгрөг авч төсвийн зарцуулаагүй үлдэгдэл 24691.9 мянган төгрөгийг оны эцэст улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 3 Хөтөлбөр, арга хэмжээний хэмнэлт /мян.төг/

код	хөтөлбөр, арга хэмжээ	мөнгөн дүн
80101	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	6020.6
80102	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	18671.2
	Нийт дүн	24691.9

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт:

Байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар Cowid-19 гамшгийн хүрээнд Аймгийн засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 41797.50 мянган төгрөгөөр, сумын эмч мэргэжилтнүүдийн холбооноос 8371.0 мянган төгрөг, бусад орлогоор 41957.65 мянган төгрөг, Дээд шатны захирагчаас 9200.0 мянган төгрөг,байгууллагын үйл ажиллагааны хүрээнд 1859.25 нийт 103185.4 мянган төгрөгөөр орлого бүртгэж зориулалтын бараа үйлчилгээний бусад зардалд 103185.4 мянган төгрөгийг зарцуулж, 2.0 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 183 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 128 мэдээлэл, хугацаа хоцроосон 55 мэдээлэл байна. Шилэн дансны тухай хуульд заасан заасан мэдээллийг мэдээлэн ажилласан ч хуульд заасан хугацаанд нь мэдээлээгүй байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 118666.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт, 4 зөвлөмж өгөгдөж олон жилийн насжилттай байгууллагын ажилчидтай холбоотой авлагыг бууруулан ажиллах 7433.6 мянган төгрөгийн зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

Хүснэгт 4 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт /мян.төг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	14456.8	1	14456.8	0	0	100
Албан шаардлага	0	0	0	0	0	0	0
Зөвлөмж	4	104209.8	3	96776.2	1	7433.6	92.87
Нийт дүн	**5**	**118666.6**	**4**	**111233**	**1**	**7433.6**	**97.2**

3.9. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 72236.5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 47708.7 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 24527.8 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа:

Аудитаар нийт 47708. 7 мянган төгрөгийн 1 алдааг залрууллаа Үүнд:

- Үндсэн хөрөнгийн хуримтлагдсан элэгдлийг санхүүгийн тайланд 25358.9 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлснийг хуримтлагдсан үр дүнд дансанд залруулж тайлант оны элэгдлийн зардлыг 223497.8 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлснийг тайлант оны үр дүн дагсанд залрууллаа.

Аудитын зөвлөмж: Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчилд 2 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц үнэ төлбөргүй орлого, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн тооллого хийсэн ажлын баримтууд, бараа материалын зарцуулалтын талаарх баримтуудыг цаг хугацааны хувьд шалгах боломжгүй байсан тул дараагийн аудитаар нягтлан шалгах шаардлагатай байна.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. Бараа материалын бүртгэлтэй холбоотой асуудал:

1.1. Илрүүлэлт: Тайлант онд худалдан авсан бараа материалын орлогыг байгууллагын нягтлан бодогч санхүүгийн програм хангамжид шивж оруулж байгаа, бараа материалын зарцуулалтыг хүчин төгөлдөр гарын үсгээр баталгаажсан шаардах хуудсаар олгохгүй байна.

1.2. Эрсдэл: Төсвийн зарцуулалтын хяналт сулрах, бараа материал дутагдах, санхүүгийн тайлан алдаатай илэрхийлэгдэх

1.3. Өгсөн зөвлөмж Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.1.4-д "үнэн зөв байх", 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", гэсэн заалтуудыг мөрдөн ажиллаж санхүүгийн програм хангамжид нярвын эрхийг нээж бараа материалын орлого, зарлагыг иж бүрэн, үнэн зөв анхан шатны баримтыг үндэслэн оруулж хэвших

1.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн

2. Батлагдсан орон тоотой холбоотой асуудал

2.1 Илрүүлэлт: Ховд аймгийн Засаг даргын 2017 оны А/112 тоот захирамжаар тус байгууллагын орон тоог 43 орон тоотойгоор баталжээ. Тайлант онд тус байгууллага нь 30 орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулж ажил хавсарсны нэмэгдлийг дутуу орон тоон дээр олгожээ. Гэтэл ЭМЯ-наас хянасан орон тоо 30 байгаагаас үзэхэд тус байгууллагын орон тооны төлөвлөлт зөрүүтэй байна.

2.2 Эрсдэл: Төсвийн хөрөнгийн үр өгөөж буурах, байгууллагын хэвийн үйл ажиллагаа алдагдах, дотоод хяналт сулрах

2.3 ***Өгсөн зөвлөмж:*** Төрийн албаны тухай хуулийн 42.1-д “Хуульд өөрөөр заагаагүй бол эрх бүхий этгээд дараах тохиолдолд төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг төрийн жинхэнэ албан хаагчтай тохиролцсоны дагуу албан үүргийнх нь зэрэгцээ түр орлон гүйцэтгүүлж болно”, Засгийн газрын 2019 оны 9 дүгээр тогтоолын хавсралтын 2.1-д “Төрийн албаны тухай хуулийн 42.1-д заасан үндэслэлээр эзгүй байгаа албан хаагчийн албан үүргийг 2-6 сар хүртэл хугацаагаар түр орлон гүйцэтгэсэн...” гэсэн заалтуудыг мөрдөн ажиллаж холбогдох дээд шатны байгууллагуудад хандан дутагдалтай байгаа орон тоог шийдвэрлүүлэн ажиллах

2.4 ***Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:*** Хүлээн зөвшөөрсөн

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧЛИЙН ЖАГСААЛТ

Огноо: **2021**

Аудитын нэр: ***Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит***

Аудитын код: ХОА-2021/4/СТА-ТШЗСН

Шалгагдсан байгууллагын нэр: **Эрүүл мэндийн газар**

Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Бараа материалын орлогыг байгууллагын нягтлан бодогч санхүүгийн программ хангамжид өөрөө оруулсан, шаардах хуудас дутуу, гарын үсэг дутуу шаардахаар зарлага гаргасан	24527.8	Зөвлөмж өгөх	Дарга, Нягтлан бодогч	Ц.Мягмарсүрэн С.Мөнх-Уянга
2	Засаг даргын батлагдсан орон тоогоор үйл ажиллагаагаа явуулаагүй	0	Зөвлөмж өгөх		
ДҮН		**24527.8**			

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР